

Üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Hakan AKDENİZ¹, Gülşah SEKBAN²

¹Kocaeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kocaeli, Türkiye

²Sinop Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Sinop, Türkiye

Araştırma Makalesi/Research Article

DOI: 10.5281/zenodo.10036548

Gönderi Tarihi/Received:

Kabul Tarih/Accepted:

Online Yayın Tarihi/Published:

11.09.2023

24.10.2023

29.10.2023

Öz

Bu araştırma, öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi öğrenim gören 3038 öğrenciden, örnekleme ise gönüllü katılım sağlayan 524 erkek, 370 kadın toplamda 894 öğrenciden oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin elde edilmesi amacıyla, "Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği SGKÖ" ve "Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği" (ODKÖ) kullanılmıştır. Verilerin analiz sürecinde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemek için frekans analizi, verilerin normal dağılıp dağılmadığını saptamak için skewness-kurtosis değerleri, ölçekler arasındaki ilişkiyi ortaya koymak için korelasyon analizi ve değişkenlerin etkisini ölçmek için regresyon analizi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; sosyal görünüş kaygısı ve olumsuz değerlendirilme korkusu ölçekleri arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin sosyal görünüş kaygı durumlarının olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri üzerinde etkisi olduğu saptanmıştır. ($F=203,435$; $p<0,01$). Sonuç olarak, öğrenciler sosyal görünüşlerine yönelik olumsuz bir algılama içerisine girerse kaygı yaşarlar ve bu durum öğrencilerin sosyal ilişkilerini etkileyebilir.

Anahtar Kelimeler: Güzel sanatlar, olumsuz değerlendirilme, sosyal görünüş, spor bilimleri

Investigation of the relationship between social appearance concerns and negative assessment fear levels in university students

Abstract

This research was conducted to investigate the relationship between students' social appearance anxiety and fear of negative evaluation. The population of the research consists of 3038 students studying at Kocaeli University, Faculty of Physical Education and Faculty of Fine Arts, and the sample consists of 894 students, 524 males and 370 females, who participated voluntarily. To obtain the data in the study, the "Social Appearance Anxiety Scale SGKÖ" and the "Fear of Negative Evaluation Scale" (ADKS) were used. During the data analysis process, frequency analysis was used to determine the demographic characteristics of the participants, skewness and kurtosis values were used to determine whether the data were normally distributed, correlation analysis was used to determine the relationship between the scales, and regression analysis was used to measure the effect of the variables. The analysis revealed a positive relationship between social appearance anxiety and fear of negative evaluation scales ($p<0.05$). When the results of the analysis were examined, it was found that students' social appearance anxiety had an impact on their fear of negative evaluation scores. ($F=203.435$; $p<0.01$). Therefore, students experience anxiety when they have a negative perception of their social appearance, which can affect their social relationships.

Keywords: Fine arts, negative evaluation, social appearance, sports sciences

Sorumlu Yazar/Corresponded Author: Hakan AKDENİZ, **E-posta/e-mail:** hakan.akdeniz@kocaeli.edu.tr

The Extended English Abstract is located the end of the Article.

Bu araştırma 8-10 Eylül 2023 tarihleri arasında ERPA Uluslararası Sağlık ve Spor Bilimleri Eğitim Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

İnsan duygusal ve sosyal bir varlıktır. Varlığını devam ettirebilmek için hayatı boyunca farklı bireylerle iletişim etkileşim içinde olmak ve tatmin edici ilişkiler kurmak zorundadır. Etkileşim bir süreçtir; duygu, düşünce ve hareketlerimizle şekillenir. Bu etkileşimin devam edebilmesi için kişinin kendi izlenimini ve karşısındaki kişinin izlenimini doğru bir şekilde algılamış olması gerekir (Kılıç, 2015).

Bireyler, başkaları üstünde olumlu bir izlenim bırakmak, çekici ve güzel olmak istemektedirler. Çoğu birey kendileri için çekici olan insanlarla iletişim kurmak ister. Bu sebepten dolayı iyi görünmek ve güzel olmak insanlar için çok daha önemli hale gelmiş ve bunu başarmak için çabaları artmıştır. Dış görünüşe verilen önem kitle iletişim araçları vasıtasıyla toplumun tamamına ulaşmış ve insanlar fiziksel görünümle ilgili belirli değerlendirmelere ve kriterlere şartlandırılmıştır (Kılıç, 2015).

Kişinin dış görüntüsü ile ilgili duyguları tüm benlik saygısını etkilemektedir. Bireyler üzerinde olumlu bir izlenim bırakamayacağını düşünen ve beden imajıyla ilgili olumsuz değerlendirme yapan kişiler kaygı yaşamaktadırlar. Bireyde ortaya çıkan bu kaygı sosyal görünüş kaygısından kaynaklanmaktadır (Özcan ve ark., 2013).

Beden imajı sadece bireyin dış görünüşle ilgili değildir aynı zamanda beden imajı, başkalarının birey hakkındaki görüşlerini de kapsayan karmaşık ve çok boyutlu durumdur. Birey diğer insanların onun hakkındaki düşüncelerini de değerlendirir (Cash & Fleming, 2002). Birey bu değerlendirme sonucunda birey olumsuz bir beden imajı algısı içine girerse kaygı duyar, duyulan bu kaygı sosyal görünüş kaygısı denir. Bu kaygı sadece bedenin şekli ile ilgili değil; yüz, saç şekli, boy ve kilo, gibi nedenlerden dolayı yaşanan anksiyeteleri içeren bütünsel bir kaygı durumudur (Hart ve ark., 2008).

Beden imajı değişimi, ergenlik döneminde karşılaşılan önemli bir süreçtir. Bu süreçte beden yapısında yaşanan değişimler, bireyin kendisini nasıl algıladığını etkilemektedir (Çelen, 2007). Bu nedenle, beden imajı değişimi, ergenlik dönemindeki psikolojik gelişimin önemli bir bileşenidir. Ergenlik döneminin temel özelliklerinden biri, gençlerin dış görünüşleriyle aşırı derecede ilgilenmeleridir. Günümüzde, medyanın özellikle bu konudaki rolü düşünüldüğünde, bir ergen için görüntüsündeki herhangi bir kusur onun için kabul edilemez olarak görülmektedir (Doğan, 2011).

Sosyal görünüş kaygısı olan bireyler aynı zamanda olumsuz beden algısına sahip olabilirler. Olumsuz beden algısına sahip bireyler aynı zamanda bedenlerinin bütünü veya

organları hakkında olumsuz duygu ve düşüncelere sahiptirler, kendilerini diğer insanlarla kıyasladıklarında daha az çekici bulurlar, kendilerinden rahatsızlık duyarlar ve kendi bedenlerinden utanırlar. Olumlu beden algısı olan bireyler ise görünüşlerinin onların karakter ve kişiliklerinin göstergesi olmadığına inanırlar. Bunun aksine beden algısı olumlu olan bireyler, görünüşlerinin kendilerini tanımlamadığına ve kişilikleriyle ilişkileri olmadığına inanırlar. Beden algısı olumsuz olan ve görünüşleriyle ilgili kaygı yaşayan bireyler ise hoşlanmadıkları bölgelere odaklanma, ayna karşısında çok zaman geçirme, fazla makyaj yapma, kendilerini başkalarıyla kıyaslamaya girme gibi davranışlar sergileyebilirler. Bu bireyler sosyal ortamlarda dış görünüşleriyle ilgili endişeleri arttığı için sosyal ilişkilerini de olumsuz yönde etkilenir ve sosyal ortamlardan uzaklaşma eğilimi gösterebilirler (Göksan, 2007; Doğan, 2009).

Sosyal fobi ya da sosyal anksiyete olarak adlandırılan bu durum, bireyin başkaları tarafından yargılanacağı, küçük düşeceği, utanacağı ya da kendisini gülünç duruma düşürecek bir davranışta bulunacağı korkusu yaşamaya olarak tanımlanmıştır (Dilbaz 1997). Ana özelliği, kişinin diğer insanlar karşısında olumsuz eleştirileceği, küçük düşeceği konusunda devamlı ve aşırı korku yaşamasıdır (Çetin ve ark., 2010). Sosyal anksiyetesi bulunan kişiler için en önemli tehdit faktörü bireyin iletişim kurduğu kitle, sosyal ortamı ve başkaları tarafından olumsuz olarak değerlendirmesidir (Rapee & Heimberg, 1997). Sosyal fobi veya sosyal anksiyete, Tanı Ölçütleri Başvuru Elkitabı (DSM-IV) ve Uluslararası İstatistiksel Hastalık Sınıflandırması sistemi (ICD-10) gibi iki önemli sınıflandırma sisteminde farklı şekillerde tanımlanmıştır. DSM-IV'e göre sosyal kaygı bozukluğu, sosyal durumlarda veya performans gerektiren ortamlarda veya yabancı insanlarla karşılaşmada hissedilen yoğun ve sürekli bir korku olarak ifade edilmiştir (Köroğlu, 2001). ICD-10'a göre ise sosyal kaygı bozukluğu, küçük gruplarda diğer insanların değerlendirmesinden korkma olarak tanımlanmıştır (WHO, 1993). Bireyin diğer insanlar karşısında olumsuz eleştirileceği, küçük düşeceği konusunda devamlı ve aşırı bir korku yaşamasıdır. Olumsuz değerlendirilme korkusu, bilişsel davranışçı yaklaşımlar tarafından değerlendirildiğinde sosyal fobinin bir merkezi olarak gösterilmektedir (Weeks ve ark., 2008).

Olumsuz değerlendirilmekten korkan birey toplum içindeyken yanlış bir davranış yapacağından ve etrafındakilerin olumsuz değerlendirmesine maruz kalacağından sürekli korkar ve bu durumdan dolayı sosyal ortamlarda rahat davranamaz ve kendini ifade etmesi zorlaşabilir. Olumsuz değerlendirilme korkusu yaşayan kişilerin yaşantılarını olumsuz bir şekilde etkileyen diğer bir korku ise bu kaygılarının sosyal ortamları tarafından fark edilmesidir. Olumsuz değerlendirilme korkusu, bireyin öğrenme-öğretme sürecindeki tutum ve

davranışlarını da belirleyen önemli bir etkidir. (Çetin ve ark., 2014). Sosyal kaygının yol açtığı durumlar; eğitim alanında başarısız olma, mesleki alanda başarısız olma (bir işte çalışmama), kariyer (yükselmeyi düşünmeme), yeteneklerinin altında bir işte çalışma, sosyal etkileşimde kısıtlanma, arkadaş edinememe, karşı cinsten biriyle birlikte olamama ve ilişkiyi devam ettiremememe, yaşamı devam ettirebilmek için maddi bağımlılık, çeşitli sorunlar için gereksiz tıbbi tetkik ve tedavi ve buna bağlı artan maliyet, kaygıyı bastırmak için ilaç ve alkol kullanımı, agorafobi, depresyon, intihar düşüncesi ve intihar girişimleri olarak sıralanmaktadır (Yıldırım ve ark., 2011). Bu tanımlar doğrultusunda, sosyal görünüş kaygısı yaşayan öğrenciler olumsuz değerlendirilme korkusu yaşıyor olabilirler. Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ile olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve çeşitli değişkenler açısından farklılık olup olmadığını karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Hipotezler

- Üniversite öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasındaki ilişki var mıdır?
- Üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygılarının olumsuz değerlendirilme düzeylerine etkisi ile cinsiyet değişkeni arasında bir ilişki var mıdır?
- Üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygılarının olumsuz değerlendirilme düzeylerine etkisi ile fakülte değişkeni arasında bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın modeli

Çalışmada var olan durumu ortaya koymak amacıyla tanımlayıcı tarama (survey) yöntemi tercih edilmiştir. “Geçmişten bugüne devam eden bir durumu olduğu gibi, bireyleri, olayı ya da nesnelere kendi şartları içinde ve olduğu gibi tanımlamayı amaçlayan araştırma modelidir” - (Karasar, 2004).

Çalışma iki aşamadan oluşmaktadır. Çalışmanın birinci aşamasında, Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir.

Araştırmanın ikinci aşamasında Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin, cinsiyetlerine, fakültelerine göre sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeylerinin değişip değişmediği çeşitli istatistiksel yöntemler ile değerlendirilmiştir.

Araştırma grubu (evren-örneklem)

Araştırmanın evrenini Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesinde örgün ve ikinci öğretim olmak üzere toplamda 3038 öğrenci oluşturmaktadır.

Örnekleme ise Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi birinci ve ikinci öğretime kayıtlı olmak üzere Spor Yöneticiliği bölümünde öğrenim gören 87 öğrenci, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 75 öğrenci, Antrenörlük bölümünde öğrenim gören 148 öğrenci, Rekreasyon bölümünde öğrenim gören 97 öğrenci toplamda 407 öğrenci oluşturmaktadır. Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim bölümünde öğrenim gören 112 öğrenci, Fotoğraf bölümünde öğrenim gören 81 öğrenci, Performans bölümünde öğrenim gören 76 öğrenci, Oyunculuk bölümünde öğrenim gören 92 öğrenci, Grafik Tasarımı bölümünde öğrenim gören 126 toplamda 487 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem kriterleri ise çalışmaya katılmak için gönüllü ve istekli olmaktır.

Veri toplama araçları

Demografik bilgi formu

Öğrencilerin kişisel özelliklerini belirlemek amacıyla 13 sorudan oluşan (cinsiyet, yaş, sınıf, aylık gelir, genel not ortalaması, fakülte, bölüm, spor yapıyor musunuz, yapıyorsanız, ilgi alanlarınız, serbest zaman aralığınız, anne eğitim durumunuz, baba eğitim durumunuz) kişisel bilgi formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği

Hart ve arkadaşları (2008) tarafından geliştirilen “Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği”, Doğan (2010) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan bir ölçme aracıdır. Ölçek, 16 maddeden oluşmakta ve her madde için 1’den 5’e kadar bir puanlama sistemi kullanılmaktadır. Ölçek puanı 16 ile 80 arasında değişmekte ve puan arttıkça görünüş kaygısı seviyesi de yükselmektedir.

Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği-Kısa Formu (ODKÖ)

Leary (1983) tarafından geliştirilen olumsuz değerlendirilme korkusu ölçeği kısa formu-ODKÖ (The Brief Fear of Negative Evaluation Scale-BFNE), bireylerin başkalarının olumsuz ya da düşmanca yargılarına karşı ne kadar dayanıklı olduklarını ölçmek için tasarlanmış bir öz bildirim ölçeğidir. Ölçek, 11 madde içermekte ve maddeler 5’li Likert tipi bir ölçektir. ODKÖ’nün Türkçeye uyarlanması Çetin ve arkadaşları (2010) tarafından yapılmıştır.

Verilerin toplanması/işlem yolu

Araştırma, Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Anketler, öğrencilere internet üzerinden e-posta yoluyla link gönderilerek veya elden anket verilerek uygulanmıştır. Anket uygulaması için gerekli izinler alınmış ve öğrencilere gönüllü katılım esas alınmıştır. Anketleri eksik veya yanlış dolduran öğrencilerin verileri analize dahil edilmemiştir.

Verilerin analizi

Bu çalışmada, anket ve internet yoluyla elde edilen veriler IBM SPSS Statistics 25 programı ile analize tabi tutulmuştur. Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin demografik özelliklerini belirlemek için frekans ve yüzde analizleri kullanılmış ve sosyal görünüş kaygıları ile olumsuz değerlendirilme düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek için ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Spor Bilimleri Fakültesi (SBF) öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme düzeyleri arasındaki ilişkinin gücü ve yönü Pearson Korelasyon Katsayısı ile belirlenmiş ve bu ilişkinin doğrusal regresyon modeli ile tahmin edilmesi için Lineer Regresyon analizi yapılmıştır. Spor Bilimleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri (GSF) öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme düzeyleri arasında gruplar arası fark olup olmadığını test etmek için bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Araştırmada anlamlılık seviyesi 0,05 olarak kabul edilmiş olup, Skewness ve Kurtosis değerleri +1,5 ve -1,5 arasında olduğundan dolayı parametrik testler uygulanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Demografik özellikler

		n	%
Cinsiyet	Erkek	524	58,6
	Kadın	370	41,4
Yaş	18-20	272	30,4
	21-23	288	32,2
	24-26	218	24,4
	27+	116	13,0
	1	225	25,2
Sınıf	2	286	32,0
	3	244	27,3
	4+	139	15,5
	2.00-2.49	236	26,4
Not Ortalaması	2.50-2.99	271	30,3
	3.00-3.49	253	28,3
	3.50-4.00	134	15,0
	SBF	403	45,1
Fakülte	GSF	491	54,9
	Evet	588	65,8
Spor Yapma Durumu	Hayır	306	34,2
	Toplam	894	100,0

Tablo 1. (devamı) Demografik özellikler

		n	%
Serbest Zaman	1-3	219	24,5
	3-5	271	30,3
	5-7	245	27,4
	7-9	159	17,8
Anne Eğitim	Okur-Yazar değil	238	26,6
	İlköğretim	308	34,5
	Ortaöğretim	215	24,0
	Lisans	119	13,3
	Lisansüstü	14	1,6
Baba Eğitim	Okur-Yazar değil	235	26,3
	İlköğretim	244	27,3
	Ortaöğretim	270	30,2
	Lisans	145	16,2
	Toplam	894	100,0

Tablo 1. incelendiğinde, çalışmaya katılan öğrencilerin 41,4'ünün (n=370) kadın, 58,6'sının (n=524) erkek olduğu belirlenmiştir. Yaş değişkeni incelendiğinde katılımcıların %30,4'ünün 18-20 yaş arası, %32,2'sinin 21-23 yaş arası, %24,4'ünün 24-26 yaş arası, %13,0'nun ise 27+ olduğu gözlemlenmiştir. Sınıf değişkeninin yüzdesine bakıldığında %25,2'sinin 1. Sınıf, 32,0'nun 2. Sınıf, 27,3'ünün 3. Sınıf, 15,5'inin ise 4. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu belirlenmiştir. Not ortalaması değişkeni incelendiğinde katılımcıların %26,4'ünün 2.00-2.49 arası, %30,3'ünün 2.50-2.99 arası, %28,3'ünün 3.00-3.49 arası, %15,0'nun ise 3.50-4.00 arası olduğu gözlemlenmiştir.

Fakülte değişkeni incelendiğinde katılımcıların %45,1'inin Spor Bilimleri Fakültesi, %54,9'unun ise Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencisi olduğu gözlemlenmiştir. Spor yapma durumları incelendiğinde öğrencilerin %65,8'ü Spor yaparken %34,2'sinin spor yapmadığı görülmektedir. Serbest zaman değişkeni incelendiğinde %24,5'inin 1-3 saat, %30,3'ünün 3-5 saat, %27,4'ünün 5-7 saat, %17,8'inin 7-9 saat arası serbest zamanı olduğu gözlemlenmiştir. Anne eğitim durumu değişkeni incelendiğinde %26,6'sının Okur-Yazar Değil, %34,5'inin İlköğretim, %24,0'nun Ortaöğretim, %13,3'ünün Lisans, %1,6'sının Lisansüstü olduğu gözlemlenmiştir. Baba eğitim durumu değişkeni incelendiğinde %26,3'sinin Okur-Yazar Değil, %27,3'inin İlköğretim, %30,2'nin Ortaöğretim, %16,2'ünün Lisans, %1,6'sının Lisansüstü olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korkusu düzeylerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler

	n	Min.	Maks	\bar{X}	s.s.
SGKÖ	894	26,00	68,00	47,929	11,572
ODKÖ	894	24,00	38,00	32,224	4,240

Tablo 2. İncelendiğinde Öğrencilerin sosyal görünüş kaygısı düzeyleri ortalaması $47,92 \pm 11,57$ ortalama sosyal görünüş kaygısına sahip oldukları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin

olumsuz değerlendirilme korkusu düzeyleri ortalaması $32,22 \pm 4,24$ ortalama olumsuz değerlendirilme korkusuna sahip oldukları gözlemlenmiştir.

Tablo 3. Sosyal görünüş kaygısı ve olumsuz değerlendirilme korkusu geçerlik analizi

Kullanan Ölçek	Cronbach's Alpha
Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği	0,858
Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği	0,909

Tablo 3.'te görüldüğü gibi, sosyal görünüş kaygısı ölçeği ve olumsuz değerlendirilme korkusu ölçeği, bu çalışmada kullanılan iki ölçektir. Bu ölçeklerin güvenilirlik analizleri yapılmış ve sonuçlar şu şekilde bulunmuştur: olumsuz değerlendirilme korkusu ölçeği için toplam Cronbach Alfa değeri 0,858, sosyal görünüş kaygısı ölçeği için toplam Cronbach Alfa değeri 0,909 olarak hesaplanmıştır. Bu değerler, güvenilirlik için belirlenen 0,7 sınırının üzerinde olduğu için ölçeklerin yüksek düzeyde güvenilir olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korkusu düzeylerine ilişkin korelasyon analiz sonuçları

		1	2
ODKÖ	r	1	
	p		
SGKÖ	r	0,442**	1
	p	0,000	
	n	894	

*p<0.05; **p<0.01; N=894

Tablo 4'te Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur ($r=0,442$; $p=0,00$).

Tablo 5. Öğrencilerin Sosyal Görünüş Kaygıları ve Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Düzeylerine İlişkin Ait Regresyon Analizi Sonuçları

Variables	R	R ²	Düzeltilmiş R ²	B	Standart Hata	β	F
Toplam MET dk/hafta	0,442 ^a	0,195	0,194	1,206	0,082	0,442	216,49

*p<0,001, VIF=1,00, Durbin-Watson=2,106

Yapılan regresyon analizin modelinde üniversite öğrencilerinin toplam sosyal görünüş kaygı değerleri ele alınmış, Sosyal Görünüş kaygı değerleri öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkularının %19'unu ($\beta=0,442^*$; $p<0,05$) açıklayabildiği görülmüştür. Yapılan analiz sonucu incelendiğinde öğrencilerin toplam sosyal görünüş kaygı düzeylerinin, olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri için önemli olduğunu göstermiştir. Elde edilen sonuçlarla birlikte, toplam sosyal görünüş kaygı skorları ne kadar artarsa olumsuz değerlendirilme korku düzeylerinin bu artıştan etkileneceği söylenebilir.

Tablo 6. Öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korkusu düzeylerinin ve fakülte değişkenine göre karşılaştırılması

	Fakülte	n	\bar{X}	s.s.	t	p
SGKÖ	SBF	403	47,583	11,498	-0,811	0,418
	GSF	491	48,213	11,637		
ODKÖ	SBF	403	32,250	4,219	0,165	0,869
	GSF	491	32,203	4,261		

Tablo 6'ya bakıldığında Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesindeki öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri fakülte değişkenine göre karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>0,05$).

Tablo 7. Öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korkusu düzeylerinin ve cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	\bar{X}	s.s.	t	p
SGKÖ	Erkek	524	47,379	11,374	-1,692	0,091
	Kadın	370	48,708	11,820		
ODKÖ	Erkek	524	32,064	4,280	-1,343	0,180
	Kadın	370	32,451	4,178		

Tablo 6'ya bakıldığında Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesindeki öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri cinsiyet değişkenine göre karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunamamıştır ($p>0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma, Kocaeli Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Güzel Sanatlar Fakültesi'nden öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkuları ve sosyal görünüş kaygılarının düzeylerini belirlemek ve bu değişkenlerin çeşitli faktörlere göre farklılık gösterip göstermediğini analiz etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur. Bu kapsamda araştırmaya katılan bireylerde sosyal görünüş kaygı düzeyleri arttıkça olumsuz değerlendirilme korku düzeylerinin de yükseldiği belirlenmiştir. Bunun sebebinin kişilerin kendilerine olan özgüvenlerinin düşmeye başlamasıyla beraber çevresi tarafından da olumsuz değerlendirilme ihtimallerinin artacağını düşünmelerinden kaynaklanabileceği düşünülmüştür. Onay alma işlemi başka bireyler tarafından gerçekleştirildiğinden, karşı tarafın eleştirme konusunda daha acımasız davranacağına inanılmış olabilir.

Yapılan regresyon analiz modelinde üniversite öğrencilerinin toplam sosyal görünüş kaygı değerleri ele alınmış, sosyal görünüş kaygı değerleri öğrencilerin olumsuz

değerlendirilme korkularının %19'unu açıklayabildiği görülmüştür. Yapılan analiz sonucu incelendiğinde öğrencilerin toplam sosyal görünüş kaygı düzeylerinin, olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri açısından önemli olduğunu göstermiştir.

Literatürde bu konuda yapılan benzer çalışmalarda da sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arttırdığını ortaya koymaktadır. Doğan (2010) tarafından üniversite öğrencilerine yapılan sosyal görünüş kaygısı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği adlı çalışmasında elde edilen bulgulara göre sosyal görünüş kaygıları ve olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Kılınç (2023) yaptığı çalışmada, sosyal görünüş kaygıları ölçeği ile Beck Depresyon Ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulmuştur. Özpolat (2023) katılımcıların yaşam tatmini toplam puanı ile sosyal görünüş kaygısı toplam puanı arasında ters yönlü düşük düzeyde bir ilişki olduğu bulmuştur. Tok (2021) Çalışmasının sonucunda, sosyal görünüş kaygısı arttıkça, yaşam doyum düzeyinin azaldığını tespit etmiştir. Kuo (2013) çalışmasında, rekreasyon fayda düzeyinin yaşam doyumunu doğrudan etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Beck'e (2005) göre sosyal kaygı düzeyi yüksek birey, sosyal ortamlarda tüm dikkatlerin kendi üzerinde olacağına ve yanlış şekilde davranarak olumsuz bir izlenim bırakabileceğine dair yoğun bir kaygı duyacağı sonucuna ulaşmıştır. Hazel ve arkadaşları (2014) tarafından yapılan bir çalışmada, olumsuz değerlendirilme korkusu ile dışadönüklük arasında ters yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Literatürdeki diğer çalışmalar da olumsuz değerlendirilme korkusunun bireylerin sosyal etkileşim veya performansını (Rapee & Heimberg, 1997); sosyal ilişkilerini (Çetin ve ark., 2010) olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir.

Araştırmamızda öğrencilerin sosyal görünüş kaygı düzeyleri, cinsiyet değişkeni göre karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Bunun sebebinin her iki cinsiyet grubunun da dış görünüşlerine cinsiyet bazında yeterli önem addetmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Literatür incelendiğinde sosyal görünüş kaygısının cinsiyet değişkenine göre farklılaştığı çalışmalar da bulunmaktadır (Bilbek & Yılmaz, 2014; Kalemoglu ve ark., 2014; Altun Dinc, 2016; Senger, 2017; Göksel ve ark., 2018; Işık 2019). Literatürde erkeklerin kadınlara oranla daha fazla sosyal görünüş kaygısı düzeyine sahip olduğunu gösteren çalışmalar da görülmektedir (Alemdağ & Öncü, 2015; Soylu ve ark., 2017). Kadın katılımcıların sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin erkeklere oranla daha fazla olduğunu gösteren çalışmalarda bulunmaktadır (Atik ve ark., 2015; Ciba, 2018; Dönmez, 2018; Tok 2021). İlgili araştırmalarda,

kadınların sosyal görünüş kaygısı seviyelerinin erkeklere oranla daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Erkek ve kadın öğrenciler arasında bu farklılığın oluşmasında ülkemizdeki birçok bölgede sosyal ortamları içerisinde bireylerin cinsiyetleri rol ve görev durumlarının önemli olduğu söylenebilir.

Bu araştırmada öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri, cinsiyet değişkenine göre karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bunu sebebinin ise genellikle olumsuz değerlendirilmenin cinsiyetler bakımından kişilerde korkuya sebep olmamasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Literatüre incelediğimizde farklı sonuçlara ulaşan çalışmalar bulunmaktadır. Cinsiyet değişkenine göre bireylerin olumsuz değerlendirilme korku seviyeleri arasında anlamlı bir fark olmadığını ortaya çıkaran çalışmalar bulunmaktadır (Erkan ve ark., 2002; Bahadır, 2013; Tosun, 2013; Irmak, 2015; Arık & Uzun, 2016; Kıral & Saracaloğlu, 2018). Subaşı, (2009); Ayan ve Ünsar, (2015); Erişen ve arkadaşları, (2020); Çam ve arkadaşları, (2010) ve Biolcati, (2017), araştırmalarında olumsuz değerlendirilme korkusu cinsiyet değişkenine göre karşılaştırdıklarında anlamlı bir fark bulmuşlardır. Literatürde farklı sonuçları elde edilmesine neden durumun katılımcıların farklı bölgelerde yaşadıkları ve farklı sosyodemografik özelliklere sahip bireylerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sosyal görünüş kaygısı ile olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğunu görülmüştür. Farklı bir değişle genç yetişkinlerin olumsuz değerlendirilme korku düzeyleri arttıkça sosyal kaygı düzeyleri de artmaktadır. Sosyal görünüş kaygısı, bireyin performans sergileyebileceği sosyal alanlarda ortaya çıkan ve olumsuz değerlendirilme korku seviyesini yükselten bir düşünce yapısı olarak tanımlanmaktadır. Sosyal görünüş kaygısı; birey için reddedilmeyi, eleştirilmeyi, onaylanmayı ve beğenilip beğenilmeme durumlarını ifade edebilmektedir. Bu nedenle olumsuz değerlendirilme ihtimali, bizlere kişilerde yoğun bir korku oluşturabileceği ihtimalini akıllara getirmektedir.

Öneriler

Çalışma başka üniversitelerin aynı fakülteleri arasında da uygulanabilir.

Bu çalışma aynı üniversitenin başka fakülteleriyle de kıyaslanacak biçimde yapılabilir.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

Individuals want to make a positive impression on others and be attractive and beautiful. Most individuals want to communicate with people who are attractive to them. For this reason, looking good

and being beautiful have become much more important for people, and their efforts to achieve this have increased. The importance given to appearance has reached the entire society through mass media, and people have been conditioned to certain evaluations and criteria regarding physical appearance (Kılıç, 2015).

A person's feelings about his or her appearance affect his or her self-esteem. People who think that they cannot make a positive impression on individuals and make negative evaluations about their body image experience anxiety. This anxiety that occurs in individuals arises from social appearance anxiety (Özcan et al., 2013).

This condition, called social phobia or social anxiety, is defined as an individual's fear of being judged by others, humiliated, ashamed, or engaging in a behavior that will make him/her feel ridiculous (Dilbaz, 1997). Its main feature is that the person experiences constant and excessive fear of being negatively criticized or humiliated in front of other people (Çetin et al., 2010). The most important threat factor for people with social anxiety is the audience with which the individual communicates the social environment, and the negative evaluation of it by others (Rapee & Heimberg, 1997).

The individual who is afraid of being evaluated negatively is constantly afraid that he will do something wrong while in society and will be negatively evaluated by those around him. Because of this situation, he cannot behave comfortably in social environments and it may be difficult for him to express himself. Another fear that negatively affects the lives of people who have a fear of negative evaluation is that their social environments notice these concerns. Fear of negative evaluation is an important factor that determines an individual's attitudes and behaviors in the learning–teaching process. (Çetin et al., 2014). Situations caused by social anxiety include failure in the field of education, failure in the professional field (inability to work in a job), career (not thinking of promotion), working in a job below their abilities, limitation in social interaction, inability to make friends, inability to be with someone of the opposite sex and to maintain a relationship, financial dependence to continue life unnecessary medical examination and treatment for various problems and the resulting increased costs, drug and alcohol use to suppress anxiety, agoraphobia, depression, suicidal ideation, and suicide attempts (Yıldırım et al., 2011). In line with these definitions, students who experience social appearance anxiety may experience fear of negative evaluation. This study was conducted to examine the relationship between university students' social appearance anxiety and their fear of negative evaluation levels and to compare whether there are differences in terms of various variables.

METHOD

To reveal the current situation in the study, the descriptive survey method was preferred. "It is a research model that aims to describe individuals, events, or objects within their own conditions and as they are, as well as a situation that continues from the past to the present" (Karasar, 2004). The sample of the research consists of 894 students, 524 males and 370 females, who participated voluntarily. In

this study, to measure students' social appearance anxiety, Hart et al. (2008) and adapted to Turkish by Doğan (2010) were used. The other scale of the study, the Fear of Negative Evaluation Scale (ADQS), developed by Leary (1983) and adapted into Turkish by Çetin et al. (2010), was used. In addition, a student information form was prepared to collect demographic information of the participants. In this study, the data obtained through surveys and the internet were analyzed using the IBM SPSS Statistics 25 program. Frequency and percentage analyzes were used to determine the demographic characteristics of Kocaeli University students, and mean and standard deviation values were calculated to examine the relationship between social appearance concerns and negative evaluation levels. The strength and direction of the relationship between social appearance concerns and negative evaluation levels of Faculty of Sports Sciences students were determined using the Pearson correlation coefficient, and linear regression analysis was performed to estimate this relationship using a linear regression model. An independent sample t-test was applied to test whether there was a difference between the groups in the social appearance concerns and negative evaluation levels of the students of the Faculties of Sports Sciences and Fine Arts. In the study, the significance level was set as 0.05, and parametric tests were applied because the skewness and kurtosis values were between +1.5 and -1.5.

DISCUSSION AND CONCLUSION

This study was conducted to determine the levels of fear of negative evaluation and social appearance anxiety of students from the Kocaeli University Faculty of Sports Sciences and Faculty of Fine Arts and to analyze whether these variables differ according to various factors.

It was found that there was a positive significant relationship between social appearance anxiety and fear of negative evaluation levels of the students participating in the research. In this context, it was determined that as the social appearance anxiety levels of the individuals participating in the research increased, their fear of negative evaluation also increased. This may be because people think that as their self-confidence begins to decrease, the possibility of being evaluated negatively by those around them will increase. Because the approval process carried out by other individuals, it may have been believed that the other party would be more harsh in criticizing.

In the regression analysis model, the total social appearance anxiety values of university students were considered, and it was observed that social appearance anxiety values could explain 19% of the students' fear of negative evaluation. When the results of the analysis were examined, it was shown that the students' total social appearance anxiety levels were important in terms of their fear of negative evaluation.

Similar studies in the literature on this topic also show that concerns about social appearance and negative evaluation increase anxiety levels. According to the results of Doğan's (2010) study on the validity and reliability of the social appearance anxiety scale administered to university students, a positive significant relationship was found between social appearance anxiety and fear of negative

evaluation levels. In his study, Kılınç (2023) found a positive significant relationship between the Social Appearance Anxiety Scale and the Beck Depression Scale. Özpolat, (2023) found a low level of inverse relationship between participants' total life satisfaction score and total social appearance anxiety score. As a result of his study, Tok (2021) found that as social appearance anxiety increased, life satisfaction decreased. In the study of Kuo (2013). It was concluded that the level of leisure benefits directly affects life satisfaction. According to Beck (2005), an individual with a high level of social appearance anxiety will feel intense anxiety that all attention will be on them in social settings and that they may leave a negative impression by behaving in the wrong way. A study by Hazel et al. (2014) found a negative relationship between fear of negative evaluation and extraversion. Other studies in the literature also show that fear of negative evaluation affects individuals' social interaction or performance (Rapee & Heimberg, 1997) and social relationships (Çetin et al., 2010); and shows that it has a negative impact.

In our research, no significant difference was found when students' social appearance anxiety levels were compared according to gender. The reason for this is thought to be that both gender groups do not attach sufficient importance to their appearance on a gender basis.

When examining the literature, there are also studies in which social appearance anxiety does not differ according to gender (Bilbek & Yılmaz 2014; Kalemoglu et al., 2014; Altun Dinc, 2016; Senger, 2017; Göksel et al., 2018; Işık, 2019;). There are also studies in the literature that show that men have higher levels of social appearance anxiety than women (Alemdağ & Öncü, 2015; Soylu et al., 2017). Studies have shown that female participants have higher levels of social appearance anxiety than males. (Atik et al., 2015; Ciba, 2018; Dönmez, 2018; Tok, 2021) found that women's social appearance anxiety levels are higher than men's. The gender, role, and duty status of individuals in their social environment in many regions of our country are important in the formation of this difference between male and female students.

In this study, no statistically significant difference was found when students' fear levels of negative evaluation were compared according to gender. It is thought that the reason for this is that negative evaluation does not cause fear in people regarding gender.

When we examine the literature, there are studies that come to different conclusions. There are studies that show that there is no significant difference between individuals' fear levels of negative evaluation according to gender variable (Erkan et al., 2002; Bahadır, 2013; Tosun, 2013; Irmak, 2015; Arık & Uzun, 2016; Kırıl & Saracaloğlu, 2018). Subaşı, (2009); Ayan and Ünsar (2015); Erişen et al. (2020); Çam et al. (2010); Biolcati, (2017) found a significant difference in their research when comparing the fear of negative evaluation according to gender variables. The reason for the different results obtained in the literature may be that the participants lived in different regions and individuals had different sociodemographic characteristics.

We observed a significant positive relationship between social appearance anxiety and fear of negative evaluation levels. In other words, as young adults' fear of negative evaluation increases, their social anxiety levels also increase. Social appearance anxiety is defined as a mentality that occurs in social areas where the individual can perform and increases the level of fear of negative evaluation. Social appearance anxiety; For the individual, it can express rejection, criticism, approval, and liking or disliking. For this reason, the possibility of being evaluated negatively brings to mind the possibility that it may create intense fear in people.

Suggestions

The study can also be applied to the same faculties of other universities.

This study can be performed to compare with other faculties of the same university.

KAYNAKLAR

- Alemdağ, S., & Öncü, E. (2015). Öğretmen adaylarının fiziksel aktiviteye katılım ve sosyal görünüş kaygılarının incelenmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 3(3), 287-300.
- Altun Dinc, M. (2016). *Lise öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları* [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi].
- Köroğlu, E. (2001). *DSM-IV-TR tanı ölçütleri başvuru el kitabı*. Hekimler Yayın Birliği.
- Atik, D., Atik, C., Asaf, R., & Cinar, S. (2015). The effect of perceived social support by hemodialysis patients on their social appearance anxiety. *Medicine Science*, 4(2), 2210-2223.
- Ayan, A., & Ünsar, A. S. (2015). Olumsuz değerlendirilmekten korkma düzeylerinin belirlenmesi: Bir devlet üniversitesi öğrencileri üzerine araştırma. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(5), 263-277.
- Beck, A. T. (2005). *Bilişsel terapi ve duygusal bozukluklar*. Litera Yayıncılık.
- Bilbek, M., & Yılmaz, C. Y. (2014). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin sosyal karşılaştırma düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spormetre Dergisi*, 12(2), 105-112.
- Biolcati, R. (2017). The role of self-esteem and fear of negative evaluation in compulsive buying. *Frontiers in Psychiatry*, (8), 74.
- Cash, T. F., & Fleming, E. C. (2002). The impact of body image experiences: Development of the body image quality of life inventory. *Journal of Eating Disorder*, (31), 455-460. DOI: 10.1002/eat.10033
- Ciba, B. (2018). *Üniversite öğrencileri arasında sosyal medya kullanımı ve sosyal kaygı arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi].
- Çam S., Sevimli D., & Yerlikaya E. (2010). Olumsuz değerlendirilmekten korkma ölçeğine ilişkin bir geçerlik güvenirlik çalışması. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(1), 132-140.
- Çelen, N. (2007). *Ergenlik ve genç yetişkinlik*. Papatya Yayıncılık.

- Çetin, B., Doğan, T., & Sapmaz, F. (2010). Olumsuz değerlendirilme korkusu ölçeği kısa formunun Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 35(156).
- Çetin, B., İlhan, M., & Yılmaz, F. (2014). Olumsuz değerlendirilme korkusu ve akademik risk alma arasındaki ilişkinin kanonik korelasyonla incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(1), 135-158.
- Dilbaz, N. (1997). Sosyal fobi. *Psikiyatri Dünyası Dergisi*, (1), 18-24.
- Doğan, T. (2010). Sosyal görünüş kaygısı ölçeğinin Türkçe uyarlaması, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (39), 151-59.
- Doğan, T. (2011). Sosyal görünüş kaygısı ölçeğinin psikometrik özelliklerinin ergenlerden oluşan bir örnekleme incelenmesi. *İlköğretim Online*, 10(1), 12-19.
- Doğan, T., & Çoban, A. E. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(153), 157-168.
- Dönmez, Ş. N. (2018). *Evlü çiftlerde sosyal görünüş kaygısı ile cinsel doyum arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Üsküdar Üniversitesi, İstanbul.
- Erişen, M.A., Kesen, N. F., & Daşbaşı, S. (2020). Psikoloji, PDR ve sosyal hizmet öğrencilerinin duygu stilleri, olumsuz değerlendirilme korkusu ve algılanan sosyal yetkinlik düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 31(4), 1599-1623.
- Erkan, Z., Çam, S., & Güçray, S. (2002). Ergenlerin sosyal kaygı düzeylerinin ana baba tutumları ve cinsiyet açısından incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(10)64-75.
- Göksan, B. (2007). *Ergenlerde beden imajı ve beden dismorfik bozukluğu* [Uzmanlık Tezi, Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi].
- Göksel, A. G., Caz, Ç., Yazıcı, Ö. F., & Zorba, E. (2018). Spor hizmeti alan bireylerin sosyal görünüş kaygısı ve öznel mutluluklarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 88101.
- Hart, T. A., Flora, D. B., Palyo, S. A., Fresco, D. M., Holle, C., & Heimberg, R. C. (2008). Development and examination of the social appearance anxiety scale. *Assessment*, (15), 48-59.
- Hazel, M., Keaten, J., and Kelly, L. (2014), The relationship between personality temperament, communication reticence, and fear of negative evaluation, *Communication Research Reports*, 31(4), 339-347.
- Irmak, M. (2015). *Ortaöğretim öğrencilerinin olumsuz değerlendirilme korkusu ve öğrenmeye ilişkin tutumlarının incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Erciyes Üniversitesi].
- Işık, M. (2019). *Erişkinlerin sosyal medya kullanım özelliklerinin sosyal görünüş kaygısı ve yeme tutumlarına etkisi* [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi].
- Jibeen, T., Baig, M. M. Z., & Ahmad, M. M. (2019). Fear of negative evaluation and communication apprehension: The moderating role of communicative competence and extraversion personality trait in Pakistani academia. *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, (37), 185-201.

- Kalemoğlu, Y., Erbaş, M. K., & Ünlü, H. (2014). Ergenlerin sosyal görünüş kaygıları ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 121-130.
- Karabulut E. O., & Bahadır Z. (2013). Ümit milli judo takımının olumsuz değerlendirilmekten korkma ve empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 108-115.
- Kılıç, M. (2015). *Üniversite öğrencilerinin sosyal görünüş kaygıları ile benlik saygıları ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi].
- Kılınç, E. (2023). *Yetişkin bireylerde depresyon, benlik saygısı, beden algısı ve sosyal görünüş kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi].
- Kıral, B., & Saracaloğlu, S. (2018). Akademik sahtekarlık eğilimi ile olumsuz değerlendirilme korkusu arasındaki ilişki. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 323-359.
- Kuo, C. T. (2013). Leisure involvement, leisure benefits, quality of life, and job satisfaction. *International Review of Management and Business Research*, 2(2), 421-428.
- Ömür, Y. E., Aydın, R., & Argon, T. (2014). Olumsuz değerlendirilme korkusu ve akademik sahtekarlık. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 5(9), 131-149.
- Özcan, H., Subaşı, B., Budak, B., Çelik, M., Gürel, Ş. C., & Yıldız, M. (2013). Ergenlik ve genç yetişkinlik döneminde kadınlarda benlik saygısı, sosyal görünüş kaygısı, depresyon ve anksiyete ilişkisi. *Journal of Mood Disorders*, 3(3), 107-113.
- Özpolat, Z. (2023). *Spor bilimleri öğrencilerinin sosyal görünüş kaygısı, yaşam tatmini ve rekreasyon fayda düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi: Niğde ili örneği* [Yüksek lisans tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi].
- Rapee, R. M., & Heimberg, R. G. (1997). A cognitivebehavioral model of anxiety in social phobia. *Behavioral Research and Therapy*, 35(8), 741-756.
- Senger, K. (2017). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin sosyal görünüş kaygı düzeylerinin incelenmesi. *TURAN-SAM*, 9(36), 751-756.
- Soylu, Y., Atik, F., & Öçalan, M. (2017). Ergenlerin sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin incelenmesi (Kırıkkale ili örneği). *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, (1), 38-45.
- Subaşı, G. (2009). Ergenlerde sosyometrik statü gruplarına göre sosyal kaygı farklılıkları ve akran ilişkileri. *Ege Eğitim Dergisi*, 10(1), 1-23.
- Tekkurşun Demir, G., Namlı, S., & Cicioğlu, H. İ. (2021). Takım ve bireysel sporlarla sosyal görünüş kaygısı sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumun belirleyicisi midir?. *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 19(4), 124-134.
- Tok, M. (2021). *Genç yetişkinlerde narsisistik kişilik özelliklerinin sosyal görünüş kaygısı ve yaşam doyumu ile ilişkisinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Gedik Üniversitesi].

Tosun, M. (2013). *Din görevlilerinde olumsuz değerlendirilme korkusu özgüven ilişkisi: Afyonkarahisar örneği* [Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi].

Weeks, J. W., Heimberg, R. G., & Rodebaugh, T. L. (2008). The fear of positive evaluation scale: Assessing a proposed cognitive component of social anxiety. *Journal of Anxiety Disorders, (22)*, 44-55.

WHO. (1993). *ICD-10 Ruhsal ve davranışsal bozuklukların sınıflandırılması*. Medikomat.

Yıldırım, T., Çırak, Y., & Konan, N. (2011). Öğretmen adaylarında sosyal kaygı. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(1)*, 85-100.

KATKI ORANI CONTRIBUTION RATE	AÇIKLAMA EXPLANATION	KATKIDA BULUNANLAR CONTRIBUTORS
Fikir ve Kavramsal Örgü <i>Idea or Notion</i>	Araştırma hipotezini veya fikrini oluşturmak <i>Form the research hypothesis or idea</i>	Hakan AKDENİZ
Tasarım <i>Design</i>	Yöntem ve araştırma desenini tasarlamak <i>To design the method and research design.</i>	Gülşah SEKBAN
Literatür Tarama <i>Literature Review</i>	Çalışma için gerekli literatürü taramak <i>Review the literature required for the study</i>	Gülşah SEKBAN
Veri Toplama ve İşleme <i>Data Collecting and Processing</i>	Verileri toplamak, düzenlemek ve raporlaştırmak <i>Collecting, organizing and reporting data</i>	Hakan AKDENİZ
Tartışma ve Yorum <i>Discussion and Commentary</i>	Elde edilen bulguların değerlendirilmesi <i>Evaluation of the obtained finding</i>	Hakan AKDENİZ
Destek ve Teşekkür Beyanı/ Statement of Support and Acknowledgment		
Bu çalışmanın yazım sürecinde katkı ve/veya destek alınmamıştır. <i>No contribution and/or support was received during the writing process of this study.</i>		
Çatışma Beyanı/ Statement of Conflict		
Araştırmacıların araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur. <i>Researchers do not have any personal or financial conflicts of interest with other people and institutions related to the research.</i>		
Etik Kurul Beyanı/ Statement of Ethics Committee		
Bu araştırma, Kocaeli Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'nun E-10017888-600-480617 sayılı kararı ile yürütülmüştür. <i>This research was conducted with the decision of Kocaeli University Social and Human Sciences Ethics Committee numbered E-10017888-600-480617.</i>		

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) ile lisanslanmıştır.